

SPELEN IN HET GROEN

Enkele speelinrichting-tips

Met snoeihout kunnen kinderen kampen bouwen maar je kan er ook leuke speelconstructies mee maken in je natuurlijke tuin. Voor deze constructies dient er een [risicoanalyse](#) gemaakt te worden en gelden er wel wat basisveiligheidsrichtlijnen, gebaseerd op [strengere Europese veiligheidsrichtlijnen van speeltuigen](#) (zodra er schroeven, touwen of andere bevestigingsmaterialen worden gebruikt), zoals:

- Maximale 1 meter valhoogte van de constructie
- Minimum 1,5 meter vrije ruimte rondom de constructie
- Zacht materiaal onder en rondom de constructie (hakselhout, boomschors, zand of gras)

Bekijk hiervoor ook deze praktische [recreatieve infrastructuurgids van Agentschap Natuur en Bos](#). Je kan deze tips en die van [PNC \(MOS\)](#) ook gebruiken voor speelnatuur op de speelplaats!

Enkele houtbewerking-tips

- Gebruik voor je speelconstructies enkel stevig, [duurzaam](#), ontschorst en gedroogd snoeihout van harde boomsoorten zoals valse acacia, tamme kastanje en Europese eiken. Je kan het ondergrondse gedeelte van de palen eventueel ook branden om rotting te vertragen.
- Ontschorsen doe je om de duurzaamheid van je hout te verhogen. Je kan het handmatig doen met een [schilschop](#) of machinaal met een [houtschiller](#) op je kettingzaag.
- Het hout dat je gebruikt laat je best enkele maanden tot een jaar of langer [drogen](#). Met een vochtpercentage onder de 20% verzeker je stabiliteit en minder krimpen/zwellen na het bouwen van de constructie.

Enkele speeltouw-tips

- Vermijd dure en kunstmatige bevestigingsarmaturen en leg een goede [knoop](#) in de plaats en/of gebruik hier en daar een [houtkram](#).
- Gebruik natuurlijk, goedkoper en wat [minder duurzamer juttetouw](#) of [duurzamer speeltouw gemaakt van vlas, hennep en synthetische vezels](#).

Enkele voorbeelden van speelconstructies

Stappalenparcours

Met stevig, duurzaam, ontschorst en gedroogd snoeihout kan je met stammen van verschillende breedtes (minimum 20 cm) en hoogtes een verticaal stappalen- of stap-schijvenparcours maken. Plaats hierbij ongeveer de helft van de stam in de grond en de ander helft bovengronds. Voorzie eventueel een begeleidingstouw en/of verticale, houten steunpalen.

Boomstammenparcours

Boomstammen met een minimum dikte van 25 cm kan je horizontaal over elkaar leggen en eventueel met touwen aan elkaar vasthechten. Dit kan je ook op een bepaalde hoogte van de grond doen (maximaal 1 meter valhoogte), rustend op een stevige, duurzame, houten palenconstructie. Hierdoor zullen ze minder snel weggroten dan op de grond.

Hangmat

Als je twee dikke, duurzame palen licht schuin naar buiten in de grond plaatst (1 meter ondergronds en 1,5 meter bovengronds), kan je er een hangmat aan vastknopen. Met musketons kan je de hangmat makkelijk wegnemen bij slecht weer of in de winter. Waar je je hangmat plaats kies je zelf. En zonnig hoekje of juist in de schaduw om af te koelen op warme dagen.

Speelheuvel

Met de uitgegraven grond van een vijver of een poel kan je een groene speelheuvel maken. Gras groeit niet zo goed op zeer steile hellingen en deze hellingen zijn ook niet zo onderhoudsvriendelijk. Beperk daarom de hellingsgraad. Op en in een speelheuvel kan je ook nog speelelementen voorzien, zoals bijvoorbeeld een zeer grote rioleringsbuis, een houten glijbaan, een houten boomstamtrap, een stappalenparcours en/of een apenbrug met touw.

Houten trappen

Je kan hiervoor een dikkere boomstam gebruiken of meerdere kleine stammetjes. De dikke stam graaf je deels in of leg je vast met houten steunpalen. Uit deze dikke stam zaag je horizontale stapholtes met maximaal 25cm tussenafstand.

Deze trapconstructie van meerdere stammetjes maak je in de helling van de speelheuvel, vul je op met aarde en zaai je in of vul je op met grindgazon, wat de traptreden duurzamer en steviger maakt en zo erosie voorkomt.

Boomhut

Voor een veilige boomhut, maak je eerst een stevige vloerconstructie met bijvoorbeeld een gerecupereerde houten europalet. Wanden en trappen kan je met overig gerecupereerd, houten bouw materiaal maken, maar ook met snoeihout (takken en boomstammen). Voorzie een leuning aan de trap en dichte wanden tot aan het dak of minimum 1,5 meter hoog. Maak een boomhut steeds in een levende boom en werk met doeken of rubberen banden rondom de stam of tak om wonden te voorkomen. Monteer geen nagels of schroeven in de boom, enkel in je boomhut.

Speelpoel, speelgracht, speelwadi

Een deel van constructies bedoeld voor wateropvang of infiltratie kan je inrichten als speelzones. Bijvoorbeeld een boomstambrugje over de gracht of een stappalen- of rotsstapstenenparcours.

Blote voetenpad

Als je graag op je blote voeten rondloopt, kan je een leuke gevoelservaring opdoen door te lopen doorheen een avontuurlijk blote voetenpad. Voor de boorden kies je voor stevige en dikke ontschorste palen of stammen met schors. Hier rond kan men een funderingsijzer in u-speldvorm kloppen om de lopende meter om de omkadering stevig op zijn plaats te houden.

Er zijn losse en fijne materialen mogelijk (zoals o.a. schapenwol, schelpengruis, zand, grind), maar ook stevig tegen elkaar aan geklopte materialen (zoals o.a. verticale houten paaltjes of horizontale). Best voorzie je onder elk materiaal (behalve het modderbadgedeelte met modderkeukentje) een worteldoek om ongewenste kruidengroei te vermijden/beperken, maar ook om geen modder te krijgen van de aarde eronder bij nat weer.

Vergeet niet in de herfst om eventuele bladeren en vruchten eruit te harken/blazen, anders wordt het snel een vuil boeltje met ongewenste gevoelservaringen.

Interactief infobord

In de Ambertuin vind je een bijen- en insectenhotel. Op de achterkant kan je op een interactieve manier meer leren over de wilde bijen. Voor verschillende leeftijden vind je hier leuke spelletjes. Onderaan een schuifpuzzel en doolhofparcours, in het midden kijkdoosjes en draaiplaatjes en bovenaan de weetjes en een biologische prent.

Wilgentent/wiglo, wilgentunnel en mulchwand

Deze constructies zijn ook zeer leuke, natuurlijke speelelementen en zijn eerder al aan bod in 'Natuurlijke omheiningen'.

